



## Genomförande av det reviderade ekodesigndirektivet

---

### Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 2010/11:61 om genomförande av det reviderade ekodesigndirektivet. Förslaget innebär att lagen (2008:112) om ekodesign ändras så att tillämpningsområdet utvidgas till att omfatta s.k. energirelaterade produkter. Vidare föreslås ett antal redaktionella ändringar som en följd av Lissabonfördraget. Regeringen föreslår att ändringarna ska träda i kraft den 1 april 2011. Därutöver föreslås en lagändring som motiveras av ett tidigare riksdagsbeslut. Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottet föreslår att riksdagen bifaller propositionen, dock med den ändringen att tidpunkten för ikraftträdandet av det första lagförslaget i propositionen senareläggs med en månad till den 1 maj 2011.

# Innehållsförteckning

Sammanfattning .....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut .....	3
Redogörelse för ärendet .....	4
Ärendet och dess beredning .....	4
Utskottets överväganden .....	5
Bakgrund .....	5
Propositionen .....	5
Utskottets ställningstagande .....	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag .....	7
Propositionen .....	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag .....	8

# Utskottets förslag till riksdagsbeslut

## **Genomförande av det reviderade ekodesigndirektivet**

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign, dock med den ändringen att tidpunkten för ikraftträdandet bestäms till den 1 maj 2011,
- b) lag om ändring i lagen (2010:920) om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2010/11:61 punkt 1 och bifaller proposition 2010/11:61 punkt 2.

Stockholm den 15 mars 2011

På näringsutskottets vägnar

*Mats Odell*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Odell (KD), Jessica Polfjärd (M), Lars Johansson (S), Hans Rothenberg (M), Carina Adolfsson Elgestam (S), Olof Lavesson (M), Krister Örnfjäder (S), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Ann-Kristine Johansson (S), Eva Flyborg (FP), Börje Vestlund (S), Karin Åström (S), Jonas Jacobsson (M), Lars Isovaara (SD), Kent Persson (V), Helena Lindahl (C) och Lise Nordin (MP).

# Redogörelse för ärendet

## Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas proposition 2010/11:61 om genomförande av det reviderade ekodesigndirektivet.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

# Utskottets överväganden

## Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i lagen om ekodesign, dock med den ändringen att tidpunkten för ikraftträdandet senareläggs till den 1 maj 2011.

## Bakgrund

Det s.k. reviderade ekodesigndirektivet<sup>1</sup> antogs i oktober 2009 och skulle ha varit genomfört i medlemsstaterna senast den 20 november 2010. Direktivet är ett s.k. ramdirektiv, vilket innebär att det anger vissa grundläggande bestämmelser som måste iakttas av den som släpper ut en produkt på unionsmarknaden. Direktivet nämner däremot inte några specifika produkter som ska omfattas av dess bestämmelser. Enligt artikel 15 ska kommissionen i stället anta s.k. genomförandeåtgärder för en specifik produkt om denna uppfyller vissa angivna kriterier. Det är först när kommissionen har antagit genomförandeåtgärder för en särskild produkt som den omfattas av krav på ekodesign.

Det tidigare direktivet på området, det s.k. ekodesigndirektivet<sup>2</sup>, har genomförts i Sverige genom lagen (2008:112) om ekodesign (prop. 2007/08:36, bet. 2007/08:NU6).

## Propositionen

I propositionen föreslår regeringen ändringar i lagen om ekodesign för att genomföra det reviderade ekodesigndirektivet. Det ursprungliga ekodesigndirektivet var inriktat på produkter som är beroende av tillförsel av energi (energianvändande produkter, undantaget transportfordon) för sin funktion. Enligt förslaget ska tillämpningsområdet utvidgas till att omfatta energirelaterade produkter. I det begreppet inbegrips dels energianvändande produkter, dels produkter som inte själva är beroende av energitillförsel men som har en inverkan på energianvändningen (t.ex. fönster och duschmunstycken). Genom att tillämpningsområdet utvidgas kan kommissionen ta fram förslag till genomförandeåtgärder för fler produktgrupper än tidigare. Vidare föreslår regeringen ett antal redaktionella ändringar som en följd av Lissabonfördraget. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2011.

<sup>1</sup> Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter.

<sup>2</sup> Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG av den 6 juli 2005 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energianvändande produkter och om ändring av rådets direktiv 92/42/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/57/EG och 2000/55/EG.

Därutöver föreslås en ändring i 4 § första stycket lagen (2010:920) om ändring i lagen om ekodesign (prop. 2009/10:170, bet. 2009/10:CU25) för att detta stycke ska få samma lydelse som regeringen nu föreslår i propositionens första lagförslag.

### **Utskottets ställningstagande**

Utskottet har inget att invända mot regeringens förslag. När det gäller tidpunkten för ikraftträdandet av propositionens första lagförslag gör emellertid utskottet bedömningen att den bör senareläggas till den 1 maj 2011 för att statsmakterna ska hinna fatta och expediera nödvändiga beslut i god tid innan lagändringarna träder i kraft (jämför t.ex. bet. 2004/05:KU10 s. 39 f.).

BILAGA 1

## Förteckning över behandlade förslag

## Propositionen

*Proposition 2010/11:61 Genomförande av det reviderade ekodesigndirektivet:*

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:920) om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign.

BILAGA 2

## Regeringens lagförslag

## 1 Lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign

Härigenom föreskrivs att 1–14 och 17 §§ lagen (2008:112) om ekodesign ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse*

Denna lag syftar till att främja en effektiv energianvändning och en låg miljöpåverkan av *energianvändande* produkter och *energianvändande* delar av sådana produkter genom att miljöaspekter integreras i produktdesignen för att förbättra produktens eller delens miljöprestanda under hela dess livscykel (ekodesign).

Med en *energianvändande* produkt och en *energianvändande* del avses en produkt respektive en del som omfattas av en *föreskrift* enligt 4 § första stycket eller av föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG av den 6 juli 2005 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för *energianvändande* produkter och om ändring av rådets direktiv 92/42/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/57/EG och 2000/55/EG.

Med en representant avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska *gemenskapen* och som av en tillverkare fått skriftlig fullmakt att handla på dennes vägnar i fråga om samtliga eller vissa av förpliktelserna och

*Föreslagen lydelse*

## 1 §

Denna lag syftar till att främja en effektiv energianvändning och en låg miljöpåverkan av *energi-relaterade* produkter och *energi-relaterade* delar av sådana produkter genom att miljöaspekter integreras i produktdesignen för att förbättra produktens eller delens miljöprestanda under hela dess livscykel (ekodesign).

2 §<sup>1</sup>

Med en *energi-relaterad* produkt och en *energi-relaterad* del avses en produkt respektive en del som omfattas av *föreskrifter* enligt 4 § första stycket eller av föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för *energi-relaterade* produkter (*omarbetning*).

3 §<sup>2</sup>

Med en representant avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska *unionen* och som av en tillverkare fått skriftlig fullmakt att handla på dennes vägnar i fråga om samtliga eller vissa av förpliktelserna och

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2010:285.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2010:285.

formaliteterna i denna lag eller i genomförandeåtgärder enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG.

Med en importör avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska *gemenskapen* och som inom sin näringsverksamhet släpper ut en produkt från tredjeland på *gemenskapens marknad*.

formaliteterna i denna lag eller i genomförandeåtgärder enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

Med en importör avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska *unionen* och som inom sin näringsverksamhet släpper ut en produkt från tredjeland på *unionsmarknaden*.

#### 4 §<sup>3</sup>

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka typer av produkter och delar som ska omfattas av lagens bestämmelser. Sådana föreskrifter får bara avse produkter och delar som varit föremål för genomförandeåtgärder enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG.

Föreskrifter enligt första stycket får inte avse produkter eller delar som är avsedda att stadigvarande ingå i byggnadsverk och som omfattas av bestämmelserna i lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. och de föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka typer av produkter och delar som ska omfattas av lagens bestämmelser. Sådana föreskrifter får bara avse produkter och delar som varit föremål för genomförandeåtgärder enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

#### 5 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att miljöaspekter ska integreras i produktdesignen beträffande *energianvändande* produkter och *energianvändande* delar i syfte att förbättra produktens eller delens miljöprestanda under hela dess livscykel.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att miljöaspekter ska integreras i produktdesignen beträffande *energirelaterade* produkter och *energirelaterade* delar i syfte att förbättra produktens eller delens miljöprestanda under hela dess livscykel.

#### 6 §<sup>4</sup>

En *energianvändande* produkt eller en *energianvändande* del får släppas ut på *gemenskapens marknad* eller tas i bruk inom *gemenskapen* endast om den uppfyller de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av 5 § eller i

En *energirelaterad* produkt eller en *energirelaterad* del får släppas ut på *unionsmarknaden* eller tas i bruk inom *unionen* endast om den uppfyller de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av 5 § eller i en genomförande-

<sup>3</sup> Senaste lydelse 2010:285.

<sup>4</sup> Senaste lydelse 2010:285.

en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG.

Innan en *energianvändande* produkt eller en *energianvändande* del släpps ut på *gemenskapens marknad* eller tas i bruk inom *gemenskapen* ska tillverkaren eller dennes representant se till att det görs en bedömning av om produkten eller delen överensstämmer med de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av 5 § eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG (bedömning av överensstämmelse).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur denna bedömning av överensstämmelse ska gå till.

åtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

Innan en *energirelaterad* produkt eller en *energirelaterad* del släpps ut på *unionsmarknaden* eller tas i bruk inom *unionen* ska tillverkaren eller dennes representant se till att det görs en bedömning av om produkten eller delen överensstämmer med de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av 5 § eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG (bedömning av överensstämmelse).

#### 7 §<sup>5</sup>

Innan en *energianvändande* produkt eller en *energianvändande* del släpps ut på *gemenskapens marknad* eller tas i bruk inom *gemenskapen* ska

a) en *försäkran* utfärdas av produktens eller delens tillverkare eller dennes representant om att produkten eller delen överensstämmer med de krav som anges i de föreskrifter som meddelats med stöd av 5 § eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG (*försäkran* om överensstämmelse), och

b) produkten eller delen förses med CE-märkning.

Tillverkaren eller dennes representant svarar för att produkten eller delen uppfyller kraven enligt första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om de upplysningar som ska lämnas i en *försäkran* om överensstämmelse.

Innan en *energirelaterad* produkt eller en *energirelaterad* del släpps ut på *unionsmarknaden* eller tas i bruk inom *unionen* ska

a) en *EU-försäkran* utfärdas av produktens eller delens tillverkare eller dennes representant om att produkten eller delen överensstämmer med de krav som anges i de föreskrifter som meddelats med stöd av 5 § eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG (*EU-försäkran* om överensstämmelse), och

b) produkten eller delen förses med CE-märkning.

Tillverkaren eller dennes representant svarar för att produkten eller delen uppfyller kraven enligt första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om de upplysningar som ska lämnas i en *EU-försäkran* om överensstämmelse.

<sup>5</sup> Senaste lydelse 2010:285.

8 §<sup>6</sup>

En *energianvändande* produkt eller del får CE-märkas endast om den uppfyller de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om CE-märkning av *energianvändande* produkter och delar.

För CE-märkning gäller vidare bestämmelserna i lagen (1992:1534) om CE-märkning.

En *energirelaterad* produkt eller del får CE-märkas endast om den uppfyller de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om CE-märkning av *energirelaterade* produkter och delar.

## 9 §

En *försäkran* om överensstämmelse och den dokumentation som legat till grund för bedömningen av överensstämmelse ska finnas tillgänglig hos tillverkaren eller dennes representant tills tio år har förflutit sedan den sista *energianvändande* produkten tillverkades.

På begäran av en tillsynsmyndighet ska tillverkaren eller dennes representant ställa dokumentationen enligt första stycket till myndighetens förfogande inom tio dagar från det att begäran har mottagits av tillverkaren eller dennes representant. Denna skyldighet gäller gentemot alla tillsynsmyndigheter i Europeiska unionens medlemsstater.

En *EU-försäkran* om överensstämmelse och den dokumentation som legat till grund för bedömningen av överensstämmelse ska finnas tillgänglig hos tillverkaren eller dennes representant tills tio år har förflutit sedan den sista *energirelaterade* produkten tillverkades.

## 10 §

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en tillverkare av en *energianvändande* produkt eller del eller dennes representant ska, på det sätt som denne anser lämpligt, se till att konsumenter får

a) den information som är nödvändig för att kunna använda produkten eller delen energieffektivt och med låg miljöpåverkan, och

b) information om dels alla miljöaspekter som är knutna till produkten eller delen under dess livscykel, dels fördelarna med ekodesign, om så krävs i den relevanta genomförandeåtgärden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en tillverkare av en *energirelaterad* produkt eller del eller dennes representant ska, på det sätt som denne anser lämpligt, se till att konsumenter får

<sup>6</sup> Senaste lydelse 2010:285.

11 §<sup>7</sup>

Om tillverkaren inte är etablerad inom Europeiska *gemenskapen* och inte har någon representant inom *gemenskapen* svarar en *energianvändande* produkts eller *energianvändande* dels importör för de skyldigheter som enligt denna lag eller enligt föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG åvilar tillverkaren eller dennes representant.

Om det i ett fall som anges i första stycket saknas importör åvilar dessa skyldigheter varje fysisk eller juridisk person som släpper ut en *energianvändande* produkt eller del på *gemenskapens marknad* eller tar den i bruk inom *gemenskapen*.

Om tillverkaren inte är etablerad inom Europeiska *unionen* och inte har någon representant inom *unionen* svarar en *energirelaterad* produkts eller *energirelaterad* dels importör för de skyldigheter som enligt denna lag eller enligt föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG åvilar tillverkaren eller dennes representant.

Om det i ett fall som anges i första stycket saknas importör åvilar dessa skyldigheter varje fysisk eller juridisk person som släpper ut en *energirelaterad* produkt eller del på *unionsmarknaden* eller tar den i bruk inom *unionen*.

## 12 §

*Energianvändande* produkter eller delar får demonstreras på handelsmässor, utställningar, demonstrationer och liknande även om kraven i 5–8 och 10 §§, i föreskrifter som har meddelats med stöd av 5, 6, 8 och 10 §§ och i verkställighetsföreskrifter enligt 7 § inte har uppfyllts. Detta gäller dock bara under förutsättning att det synligt anges att produkten eller delen inte kommer att släppas ut på *gemenskapens marknad* eller tas i bruk inom *gemenskapen* förrän kraven har uppfyllts.

*Energirelaterade* produkter eller delar får demonstreras på handelsmässor, utställningar, demonstrationer och liknande även om kraven i 5–8 och 10 §§, i föreskrifter som har meddelats med stöd av 5, 6, 8 och 10 §§ och i verkställighetsföreskrifter enligt 7 § inte har uppfyllts. Detta gäller dock bara under förutsättning att det synligt anges att produkten eller delen inte kommer att släppas ut på *unionsmarknaden* eller tas i bruk inom *unionen* förrän kraven har uppfyllts.

13 §<sup>8</sup>

Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten) ska se till att denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt föreskrifterna i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv

Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten) ska se till att denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt föreskrifterna i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv

<sup>7</sup> Senaste lydelse 2010:285.

<sup>8</sup> Senaste lydelse 2010:285.

2005/32/EG följs. Detta gäller dock bara i den utsträckning som det inte finns relevanta bestämmelser om tillsyn i någon annan författning.

2009/125/EG följs. Detta gäller dock bara i den utsträckning som det inte finns relevanta bestämmelser om tillsyn i någon annan författning.

#### 14 §<sup>9</sup>

En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt föreskrifterna i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG ska följas. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt föreskrifterna i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG ska följas. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

#### 17 §<sup>10</sup>

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en tillverkare av *energi-användande* produkter och delar eller dennes representant att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov. Sådana föreskrifter får dock bara avse fall då produkten eller delen visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en tillverkare av *energi-relaterade* produkter och delar eller dennes representant att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov. Sådana föreskrifter får dock bara avse fall då produkten eller delen visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

---

Denna lag träder i kraft den 1 april 2011.

<sup>9</sup> Senaste lydelse 2010:285.

<sup>10</sup> Senaste lydelse 2010:285.

## 2 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:920) om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (2008:112) om ekodesign i stället för dess lydelse enligt lagen (2010:920) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

[*Lydelse enligt SFS 2010:920*]      *Föreslagen lydelse*

### 4 §

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka typer av produkter och delar som ska omfattas av lagens bestämmelser. Sådana föreskrifter får bara avse produkter och delar som varit föremål för genomförandeåtgärder enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka typer av produkter och delar som ska omfattas av lagens bestämmelser. Sådana föreskrifter får bara avse produkter och delar som varit föremål för genomförandeåtgärder enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

Föreskrifter enligt första stycket får inte avse produkter eller delar som är avsedda att stadigvarande ingå i byggnadsverk och som omfattas av bestämmelserna i plan- och bygglagen (2010:900) och de föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.